

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**75-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

Том 2

02 травня – 25 травня 2023 р.

Полтава 2023

Лекція-прес-конференція сприяє підвищенню теоретичної підготовленості студентів, активізації їх пізнавального інтересу, напрацюванню дослідницьких і професійних навичок, а також навичок самостійної роботи, навчає точності у формулюванні питань і проблем, що виникають, сприяє формуванню комунікативної компетентності.

Отже, використання таких інтерактивних методів навчання як лекція-конференція, лекція-прес-конференція допомагає викладачеві змінити звичну для студента ситуацію навчання, характер діяльності і змушує його від пасивного спостерігача стати активним учасником освітнього процесу, у якому важливого значення набуває ефективна комунікативна взаємодія на основі взаєморозуміння, прояву толерантності, поваги до особистості, емпатії, вміння відстоювати власну позицію, не принижуючи гідності інших тощо.

Література

1. *Баліцька О.П. Інноваційні технології у викладанні лекцій для вищих навчальних закладів // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб.наук. праць. Київ – Вінниця : Планер, 2015. Вип.43. С.134 – 137.*

2. *Сучасний тлумачний словник української мови: 100 000 слів / за заг. ред. В. В. Дубічинського. Харків. : ВД Школа, 2009. 1008 с.*

УДК 077:[316.772.4:177

*Л.А. Чередник, к. філол.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА МЕРЕЖЕВОГО ПРОСТОРУ

Розвиток і становлення інформаційного суспільства дає підстави говорити про формування нової інформаційної культури, яка є складником загальної культури людства. Це поняття містить знання про інформаційне середовище, закони його функціонування та розвитку, вміння орієнтуватися в інформаційних потоках, критично оцінювати та відбирати інформацію, відтворювати її.

Інформаційна культура (ІК) – це сфера буття, що пов'язана з функціонуванням інформації в суспільстві, формуванням інформаційних навичок особистості [1, с. 44]. У широкому сенсі інформаційна культура є сукупністю принципів і механізмів, що забезпечують взаємодію етнічних і національних культур, їхнє включення в загальний досвід людства. У вузькому сенсі під цим поняттям розуміють вироблення оптимальних способів використання інформації і надання її споживачеві для вирішення теоретичних і практичних завдань; механізми вдосконалення технічних засобів виробництва, зберігання і передавання інформації; розвиток

системи навчання, підготовки людини до ефективного використання інформації та інформаційних засобів.

Уперше це поняття (щоправда, тоді говорили про «інформаційну грамотність») було запроваджено в 1977 р. у США і використано в національній програмі реформи вищої освіти. За визначенням Асоціації американських бібліотек, інформаційно грамотна людина – особистість, здатна виявити, розмістити, оцінити інформацію і найбільш ефективно її використовувати. У подальшому поняття «інформаційна грамотність» трансформувалось у термін «інформаційна культура».

Передумовами виникнення інформаційної культури є: перехід інформації до розряду найважливіших універсальних категорій суспільного розвитку; невпинне зростання обсягів інформації; інформатизація суспільства, розвиток інформаційної техніки та інформаційних технологій; становлення інформаційного суспільства. Об'єктами інформаційної культури є: інформаційні процеси та існуючі інформаційні відносини в суспільстві; система знань, умінь і навичок у роботі з інформацією. Залежно від суб'єкта, який виступає носієм інформаційної культури, виділяють три її рівні:

1) ІК особистості – один із складників загальної культури людини, система знань і умінь, що забезпечують цілеспрямовану самостійну діяльність індивіда щодо оптимального задоволення власних інформаційних потреб із використанням як традиційних джерел інформації, так і новітніх інформаційних технологій.

2) ІК окремих груп і спільноти – характеризує рівні розвитку конкретних суспільств, націй, народностей, верств, груп за тими чи іншими ознаками (освітніми, соціальними, професійними тощо) і знаходить прояв в інформаційній поведінці та взаємодії людей.

3) ІК суспільства загалом – характеризує ступінь досконалості соціуму або певної його частини у всіх можливих видах роботи з інформацією: її отриманні, накопиченні, опрацюванні будь-якого роду, у створенні на цій основі якісно нової інформації, її передаванні, практичному використанні [3].

Тобто, інформаційна культура поєднує у собі комплексну характеристику особистісних, культурних, професійних якостей, що відповідають вимогам сучасності, і визначальним чинником є інформація: вміння працювати з нею, критично осмислювати, творчо використовувати та відтворювати.

Сучасну інформаційну культуру досить часто порівнюють із розвитком версій програмного забезпечення, досвіду використання сучасних інформаційних технологій і цифрових медій, тому в науковій літературі можна зустріти такі поняття, як «культура 2.0», «культура 4.0». Ці культури пропонують нові практики та засоби для творення культурних артефактів і змістів; їм властиве перенесення культурних змістів із

фізичного світу до електронного. Крім того, існування цих культур кидає виклик традиційним інституціям культури, оскільки формується альтернатива їм. У книзі «Інтернет Галактика: Роздуми про Інтернет, бізнес і суспільство» Мануель Кастельс, провідний світовий фахівець у галузі інформаційного суспільства, визначає культуру інформаційного суспільства як «культуру реальної віртуальності», оскільки вибудовується вона, головню, «на віртуальних процесах комунікації, якими керує електроніка»[2, с. 144].

Отже, феномен інформаційної культури, який є складником загальнолюдської культури, можна розглядати на різних рівнях: суспільному, груповому, особистісному. Формування інформаційної культури у цілого покоління сучасних людей є соціальним замовленням інформаційного суспільства, перехід до якого почався з другої половини ХХ століття, яке визначило головним ресурсом інформацію, а основними технологіями – інформаційні технології пошуку, подання, обробки, збереження та використання інформації. Завдання освіти сьогодні – створити простір для розвитку інформаційної культури особистості, яка сприяє формуванню самостійного мислення, відчуттю нового, умінню відслідковувати зміни та реагувати на них, умінню ухвалювати рішення в складних нестандартних ситуаціях, що можливо лише за умов повного інформування людини.

Література

1. Беляков К.І., Онопрієнко С.Г., Шопіна І.М. Інформаційна культура в Україні: правовий вимір : монографія /за заг. ред. К.І. Белякова. Київ, 2018. 168 с.

2. Кастельс М. Інтернет Галактика: Роздуми про Інтернет, бізнес і суспільство. Київ: Ваклер, 2007. 328 с.

3. Чаркіна Т.І. Проблеми дослідження інформаційної культури. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/17083>

УДК 81.367.622/.633:81'37]:002

Л. І. Дерев'янку, к. філол. н., доцент

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ПРИЙМЕННИКОВО-СУБСТАНТИВНІ ТЕМПОРАТИВИ З ЛЕКСЕМОЮ «ПОЧАТОК» У ТЕКСТІ СУЧАСНОГО ДОКУМЕНТА: ДИФЕРЕНЦІЙНІ ПАРАМЕТРИ

Темпоральні семантико-синтаксичні відношення у простому реченні яскраво й самодостатньо репрезентують часові прийменники у сполученні із субстантивами в непрямих відмінках.

Заслуговує на увагу низка конструкцій з прийменниковим компонентом, що має у своїй структурі лексему **початок**: **prer** з (**із**) **початку** + **Ngen** – **prer** від (**од**) **початку** + **Ngen**, **prer** до **початку** + **Ngen** –